

Museum Stavanger

Strategi 2018–2025

1. Forord

Museer ivaretar og formidler vår felles natur- og kulturarv. Et museumsbesøk kan være så mangt – en inngangsport til en by, et barndomsminne, en tidsreise, en estetisk opplevelse, en anledning til å stille spørsmål. Museenes samlinger og bygg er et skattekammer av fortellinger både for samtiden og framtiden.

Historien har ikke mistet sin fortellerkraft. I den digitale tidsalderen blir folk fortsatt – og kanskje enda mer enn før – fascinert av originale gjenstander og av å bruke sansene, logge seg av og være til stede. I en globalisert verden opplever vi ny interesse for regional identitet, økologi, natur og kulturminner. Når migrasjon preger mange menneskers livsløp, blir forståelse for andre kulturer skjellsettende for et godt samfunn. Tendenser til politisk ekstremisme og populisme aktualiserer behovet for kulturinstitusjoner som styrker allmenn refleksjon, flerstemmige historiefortellinger og kunnskapsbaserte beslutningsprosesser. Kort sagt: Vi trenger museer mer enn før. Vi trenger museer som er bevisste på at kulturelle, nasjonale og religiøse grenser er menneskeskapte. Som produserer og formidler kunnskap uavhengig av eksisterende normer og forventninger. Museer med et åpent blikk på hva fortiden har brakt og framtiden kan bringe.

Museum Stavanger (MUST) vil være et slikt «grenseløst» museum. Vi vil være rausere, relevante og radikale. MUST skal være et museum som regionens befolkning er stolt av og glad i, og som trekker kulturturister fra nær og fjern. Vi ønsker å styrke kultur- og turistregionen Stavanger og dermed bidra til et framtidsrettet næringsliv i regionen.

Grunnleggende for denne satsingen er et betydelig løft av bygningsmassen vår. For at museene skal kunne ta vare på historien, må også byggene tas vare på. Manglende vedlikehold fører for kulturhistoriske bygg ofte til ødelagte kulturminner og at unike kulturskatter går tapt. Vi har behov for at våre bygg rehabiliteres og blir universelt tilgjengelige, og vi trenger nye arenaer,

magasiner og utstillinger. Stavanger står nå foran planleggingen av Stavangers jubileumsfeiring i 2025, hvor nettopp byens kulturarv og identitet skal løftes frem. Tiden er moden for et museumsloft i Stavanger.

2. Dette er MUST Museum Stavanger

Den brede kombinasjonen av kunst-, kultur-, natur-, sjøfarts- og industrihistorie gjør MUST til et unikt museum i norsk sammenheng med ansvar for 9 museumsanlegg: Stavanger museum med Norsk barnemuseum, Stavanger kunstmuseum, Stavanger maritime museum, Norsk hermetikkmuseum, Norsk grafisk museum, Utstein kloster, Stavanger skolemuseum, Breidablikk, Ledaal og Arbeiderboligen. Flere av disse er lokalisert i kulturhistoriske bygg og parker. Museet har også to flytende fartøyer, Wyvern og Anna af Sand, og drifter Revtangen ornitologiske forskningsstasjon. I tillegg administrerer museet Ringmerkingssentralen, som organiserer all vitenskapelig merking av fugl i Norge. MUST har også forvaltningsansvar for kulturminner under vann i Rogaland. Museet har derfor et stort samfunnsansvar og forvalter 17 bygg, 200.000 gjenstander og regionens viktigste kunstsamling. I 2017 har MUST hatt et samlet besøkstall på 216 527.

Museum Stavanger AS eies av Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune, Rennesøy kommune og har ca 53 årsverk.

3. Hva vi vil oppnå: visjon

Fremtidens museum er det grenseløse museet. Ved å fortelle ulike historier om enkeltmennesker, samfunn og naturen, inspirerer MUST til refleksjon om at en annerledes verden er mulig, på godt og vondt. Evnen til å forestille seg andre virkeligheter er grunnleggende for å fremme allmenn refleksjon, forståelse og kritisk tenkning.

4. Hvordan skal vi oppnå vår visjon: Strategi og verdier

MUST skal fortelle unike historier og skape sterke opplevelser for et stort og bredt sammensatt publikum. MUST gjør historien levende! MUST representerer den særegne opplevelsen som ligger i å se og sanse historiske gjenstander, kunstverk og naturhistoriske preparater. Et besøk i MUST skal skape gode minner, inspirere til refleksjon og engasjere. Ingen skal gå fra MUST

uberørt.

For å være et museum som berører og bærer en flerstemmig historie, må virksomhet og prioriteringer preges av våre kjerneverdier, som er at vi er rause, relevante og radikale.

Rause

- Vi inviterer til dialog. Vi lytter. Vi involverer publikum i vårt arbeide og søker samarbeid.
- Vi er rause med hverandre. Vi har høy takhøyde for uenighet og kritikk og tør å prøve og feile. Vi er fleksible, nysgjerrige og åpne for nye utfordringer.
- Vi oppleves som attraktive av mange forskjellige publikumsgrupper uavhengig av alder, kulturbakgrunn, religion, utdanning og kjønn.
- Vi bruker vår tverrfaglighet som styrke og er åpne for nye perspektiver.

Relevante

- Vi oppleves som et moderne, dynamisk museum som utvikler seg i takt med samfunnet.
- Vi har museumsanlegg som fremstår som attraktive møteplasser for debatt, refleksjon og kunnskapssøking.
- Vi skaper samfunnsaktuelle utstillinger og arrangementer som berører og engasjerer et stort publikum og satser på ekte opplevelser og originale gjenstander i digitaliseringens tidsalder.
- Vi tar vår forpliktelse overfor kommende generasjoner på alvor. Vi bevarer våre samlinger og historiske bygg, og tar vare på samtidens kulturarv ved aktiv innsamling.

Radikale

- Vi våger å ta uortodokse valg og å utfordre ideen om hva et museum skal være.
- Vi stiller spørsmål som ikke har blitt stilt og lar oss ikke begrense av etablerte sannheter.
- Vi tar aktive grep i forhold til urett i samfunnet.
- Vi våger å ta radikale valg for å sikre museenes relevans i fremtiden.

5. Hvilke milepæler setter vi oss for å nå visjonen: Mål

For å forsikre oss om at MUST styrer i retning av egen visjon, er milepæler og delmål nyttige verktøy. Vi setter oss mål på fem områder: Formidling og publikumsutvikling, samlingsforvaltning, forskning, medarbeidere, økonomi og administrasjon.

I tillegg har MUST et stort fornyingsbehov av våre bygg og anlegg. Skal vi sikre vår relevans i befolkningen må vi ha museer som oppleves som attraktive og betydningsfulle. Og skal vi sikre våre kulturhistoriske bygg og samlinger for ettertiden vil det kreves en økt satsning på vedlikehold og vern av bygg.

Planen beskriver våre ambisjoner for 2025 og delmål for 2022.

Formidling og publikumsutvikling

Omfatter programmering, formidling, kommunikasjon, digitalisering, merkevarebygging, digitale og fysiske besøkstall.

I strategiperioden vil formidling og publikumsutvikling ha en sentral rolle, da dette er helt avgjørende for at museet skal få den posisjonen vi må ha for å nå våre øvrige mål. Det blir derfor viktig at hele organisasjonen har en evne til å ha et formidlings-, kommunikasjons- og publikumsbyggingsperspektiv i sitt arbeid. Gjennom publikumsundersøkelser og analyser vil vi bli enda bedre kjent med vårt publikum. Ved å prøve nye og alternative metoder i programmeringen av publikumstilbudet skal vi gjøre oss relevante for et enda bredere spekter av publikum.

Delmål for 2022

- 230 000 fysiske besøk
- 150 medietreff
- 150 000 unike besøkende på nettsidene
- 50 000 følgere i sosiale medier
- Alle basisutstillinger er fornyet
- Minst en ny temporær utstilling på hver avdeling per år
- En forskningsbasert utstilling per år

Ambisjoner for 2025

Alle museer har et dynamisk utstillings- og publikumsprogram. Alle elever i regionens grunnskoler har besøkt et eller flere av våre museer i løpet av skolegangen. MUST er den største aktøren innen kulturturisme i vår region. MUST er en sentral aktør i Stavangers jubileumsfeiring 2025.

Samlingsforvaltning

Forvaltning omfatter sikkerhet, klimakontroll, utstillinger, magasiner, samlinger, vedlikehold, preventiv og aktiv konservering, registrering, dokumentasjon og digitalisering. Forvaltning omfatter også en forskningsbasert og bevist holdning til inntak og avhending og opplæring i behandling av samlingen. MUST/ved Stavanger maritime museum har delegert myndighet etter kulturminneloven som omfatter saksbehandling og marinarkeologiske undersøkelser i Rogaland. Museet har forvaltningsansvar for kulturminner under vann.

Delmål for 2022

- Samlingsforvaltnings-team på tvers av MUST som utfører registrering, dokumentasjon og digitalisering for alle samlinger.
- Oppnådd at 35 % av samlingene er registrert, dokumentert og digitalisert.
- Alle gjenstander i utstillingene tilfredsstillende sikret mot tjuveri.
- Nye og moderne magasiner for kunst og tekstil.
- Klimasikring i alle utstillinger og magasin.
- Fast etablert enhet for marinarkeologi, registrert og dokumentert 70% av marinarkeologiske funn samt fått på plass et hensiktsmessig saksbehandlersystem.

Ambisjoner for 2025

MUST har orden i magasiner og utstillinger, gjenstander oppbevares sikkert, er registrert og dokumentert. Alle gjenstander og bygninger er i god stand, 50 % er registrert, dokumentert og digitalisert. Publikum kan gjenfinne museet gjenstander på digitalt museum.

Forskning

Målet omfatter satsing på faglig arbeid og kunnskapsproduksjon, vitenskapelig publisering og samarbeid med andre institusjoner innen forskning og forskningsformidling.

Delmål for 2022

- Minst én fagfellevurdert artikkel fra hver fagavdeling i året
- Museets årbok er godkjent som vitenskapelig publikasjon på nivå 1
- Minst en forskningsbasert utstilling i MUST i året.
- MUST skal være ledende på forskning og forskningsformidling innen utvalgte fagområder
- MUST skal delta i forskningssamarbeid med nasjonale og internasjonale universiteter og i forskningsnettverk
- 1 PhD-stipend gjennomført
- 1-2 PhD stipender under utarbeidelse

Ambisjon for 2025

Forskningen i MUST skal være av solid faglig kvalitet og bygge på god akademisk praksis. MUST skal være en sentral faglig aktør i planlegging og gjennomføring av Stavangers byjubileum i 2025 og en viktigst forskningsinstitusjon for Stavanger bys historie. For enkelte faglige tema skal MUST være i ledende i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Medarbeidere

Omfatter ansattes mulighet til å levere gode resultater, tilfredshet på arbeidsplassen, sykefravær, kompetanse, og arbeidsgivers evne til å gi ansatte gode arbeidsvilkår og verktøy, samt mulighet til faglig fordypning.

Delmål for 2022

- MUST skal være en fleksibel og nytenkende organisasjon med et engasjert og innovativt arbeidsmiljø.
- Ansatte har tilgang på gode verktøy og virkemidler, også økonomiske, og opplever en høy grad av mestring og evne til å levere sterke resultater, både individuelt og i samarbeid med kollegaer.
- Kortidsfravær under 1,5%

Ambisjoner for 2025

I kultursektoren er MUST Stavangerregionens mest ettertraktede arbeidsgiver med de stolteste ansatte.

Økonomi og administrasjon

Omfatter blant annet soliditet, lønnsomhet, offentlige tilskudd, egeninntjening, billettinntekter, gaver, sponsorer, kostnadseffektivitet, personal, IT.

Området har ansvar for at museet får en bærekraftig drift, øker lønnsomhet innen kommersielle områder og at ansatte har tilgjengelighet til de verktøy og økonomiske virkemidler de trenger for å skape størst mulig verdier.

Delmål for 2022

15% Realøkning offentlige bevilgninger til drift

20% Økning antall solgte billetter

55-60% andel personalkostnader

1% Resultatandel

5% Egenkapital som andel av omsetning

Verktøy for arkiv, kundefølgning/elektronisk(CRM)og saksbehandling implementert

Ambisjoner for 2025

MUST har solid økonomi, med en sterk soliditet og likviditet. Billettinntektene er økt med 30% i løpet av strategiperioden og de største kommersielle satsninger er optimalisert med hensyn til lønnsomhet. MUST har oppdaterte og gode verktøy for alle ansatte og frie midler til å skape aktivitet på linje med sammenlignbare kulturinstitusjoner.

Bygg og anlegg

MUST har et stort fornyingsbehov av våre bygg og anlegg. Skal vi sikre vår relevans i befolkningen må vi ha museer som oppleves som attraktive og betydningsfulle.

Fornyingsbehovet gjelder særlig fire av museets bygningsanlegg. Ingen av disse anleggene tilfredsstillers dagens krav til arbeidsmiljø og universell tilgjengelighet.

Antikvariske bygg

MUST har store rehabiliterings- og vedlikeholdsoppgaver på Breidablikk, Ledaal og Utstein kloster. Vårt mål er at vedlikeholdsinnsatsen på våre antikvariske bygg heves til et nivå hvor dette medfører en gradvis forbedring i byggenes tilstand hvert år. I 2025 skal byggene være rystet til å tåle klimaendringene, og MUST har midler, kompetanse og rutiner til å utføre løpende vedlikeholdsoppgaver.

Stavanger Museum

Ombyggingen i 2017 gav et viktig løft for byggets publikumsfasiliteter, men det er fortsatt flere sentrale områder som må håndteres for å sikre dette viktige kulturhistoriske byggets relevans og for at det skal kunne tjene sin funksjon som et framtidrettet museum. Et av de viktigste tiltakene er å få revet administrasjonsbygget (Pennalet) som nå gjemmer bort dette viktige kulturhistoriske bygget for byens befolkning. Tilbygget er nå så bygningsmessig skadet og utslitt at museets styre har gjort vedtak om rivning. Behovet for fornyelse av utstillingsarealer og utstillinger er påkrevd.

Det er dermed behov for både et nytt administrasjonsbygg og et nytt bygg for utstillinger og publikumsfasiliteter. I begrepet museumsparkvisjonen ligger en intensjon om å vitalisere uteområdene og styrke museets rolle i byplanmessig sammenheng, ved at en ønsker at Museumsparken skal tas i bruk som publikumsområde med en blanding av formidling, aktivitet og rekreasjon. En mulighetsstudie for denne fornyelsen ble gjennomført høsten

2014. Gjennom Museumsparkvisjonen kan det skapes et kultur- og museumssenter med flere typer aktiviteter, også i samarbeid med eksterne kommersielle aktører, som vil trekke til seg langt større publikumsgrupper enn det et museum alene vil nå.

Norsk grafisk museum

Norsk grafisk museum er nå under bygging og skal stå klart i 2019. Dette vil gi et stort løft for våre museer i Gamle Stavanger. Norsk hermetikkmuseum og Norsk grafisk museum skal fremstå som et samlet museumsanlegg, og vil gjennom denne unike samlokaliseringen gi et sterkt museumstilbud med økt besøk og en betydelig styrkning av turistbyen Stavanger.

Stavanger kunstmuseum

Stavanger kunstmuseum sliter med plassproblemer, manglende magasinkapasitet og alvorlig bygningsmessig forfall. Det viser seg at selve konstruksjonen av bygget medfører svært høye driftskostnader. De viktigste tiltakene i strategiperioden er å bytte ut ventilasjon og varmestyring, reparere taket, komplettere solskjerming og finansiere nytt kunstmagasin. Fornyelsesbehovet innbefatter også et ønske om å utvide utstillingsarealet for å vise større deler av kunstsamlingen, samt styrke forbindelsen til Mosvannsparken ved å utvikle skulpturparken og uterommet rundt museet.

Stavanger maritime museum

Stavanger maritime museum har etter mer enn tretti år uten særlig endring av utstillingene et sterkt behov for fornyelse. Videre er det behov for at den planlagte restaureringen av Nedre Strandgate 21 og Strandkaien 22 fra 2009 blir realisert. Dette på grunn av utilfredsstillende arbeidsmiljø for ansatte og et betydelig bygningsmessig forfall som må løses på kort sikt. Bygget har store vannlekkasjer, råteskader og taket bæres ikke lenger av byggkonstruksjonen. Stavanger kommune er eiere av bygget og det er nå kritisk at det blir foretatt en omfattende restaurering av bygget.

Grunnlag for sentrale prioriteringer

Forarbeid og metode

Arbeidet med denne strategien startet høsten 2016 ved at vi spurte våre eiere og representanter for kulturlivet om opplevelsen av MUST sitt virke. Spørreundersøkelsen dannet bakteppet for en innledende workshop der styret og ledergruppen diskuterte mål, veier, verdier og laget SWOT-analyser av våre kjerneområder forvaltning, forskning, formidling og fornying. På et allmøte ble alle museets ansatte invitert til plenumsdiskusjoner og gruppearbeid. Deretter fortsatte ledergruppen strategiarbeidet sammen med nettverkslederne gjennom workshop og senere med styrets på budsjett og strategiseminar.